

Het opstellen en het delen van het ROP

Hier lees je:

- Wat is belangrijk bij het opstellen van een ROP
- Wat zijn de richtlijnen voor het schrijven van het ROP
- Met wie, hoe en waarom deel je een ROP

Wat is belangrijk bij het opstellen van een ROP

Het opstellen van een ondersteuningsplan gebeurt altijd samen met het gezin.

Het ROP is verslaglegging van een samenwerking met het gezin, in de vorm van een plan, en een beargumenteerd besluit over jeugdhulp ([zie onderwerp 'Wat en wie'](#)). Bij dit onderzoek en besluitvorming worden de jeugdige en het gezin nauw betrokken op basis van de [richtlijn Samen Beslissen](#). Hoe dit samenwerken er precies uitziet, hangt af van de casus.

- Indien een ouder en/of jeugdige zelf een deel van het ROP wil en kan invullen, dan kun je deze mogelijkheid aanbieden. Dit is in lijn met *eigen kracht*, *Wrap Around Care* (sommige gemeenten werken volgens deze methodiek) en de visie achter het *familiegroepsplan*. Biedt deze mogelijkheid aan na het intakegesprek/eerste gesprek n.a.v. een nieuwe hulpvraag.
- Benoem tijdens het gesprek dat er een ROP gemaakt wordt (laat evt. het format zien) en dat de mogelijkheid er is om zelf een deel van het ROP in te vullen eventueel samen met jou.

Let op: als jeugd- en gezinsprofessional werkzaam bij een gebiedsteam ben je er verantwoordelijk voor dat uiteindelijk een volledig, correct en duidelijk ROP tot stand komt. Hierbij is het nodig dat in het ROP ook altijd duidelijk de visie van het gebiedsteam naar voren komt.

De richtlijnen voor het schrijven van het ROP

Vermijd vaktaal en afkortingen. Alle gezinsleden dienen te begrijpen wat er in een ROP staat.

Jargon (vaktaal) vermijden helpt ook in het zo concreet mogelijk benoemen wat er aan de hand is en wat er dient te veranderen. Controleer of de tekst in het ROP een duidelijk beeld geeft hoe een bepaalde situatie/gedrag eruit ziet; wat zie je en wat hoor je als je naar die situatie kijkt. Soms kun je vaktaal niet vermijden, bijvoorbeeld wanneer dit gebruikt is in een conclusie van een diagnostisch verslag. Dit neem je dan letterlijk over en je vermeldt de bron erbij. Maak met leestekens of een tekst duidelijk dat dit de letterlijke tekst uit het verslag is. Ook in dat geval is het nodig om een vertaalslag te maken van het jargon naar wat dit concreet in het dagelijks leven van jeugdige en gezin betekent.

Afkortingen. Schrijf afkortingen altijd eerst voluit. Wanneer een bepaalde term maar een aantal keren voorkomt in een ROP, kun je er voor kiezen om het steeds voluit te schrijven. Gezinnen zijn meestal niet zo bekend met alle afkortingen als wij.

Houd het zo eenvoudig mogelijk. Gebruik liever 3 korte zinnen dan 1 heel lange zin. Beperk je tot relevante informatie. Schrap na het schrijven van het ROP onnodige woorden en zinnen: het is onnodig om dezelfde informatie verschillende keren te beschrijven.

Beschrijf feitelijk. Wanneer het belangrijk is om interpretaties, meningen, hypothesen, etc. op te nemen in het ROP, benoem dan duidelijk wat dit is en van wie deze mening etc. is. Geef altijd aan welke informatie afkomstig is van ouders/jeugdige zelf [bv. Moeder geeft aan: "....."] en welke informatie door jou als consulent is beschreven. Dit geldt niet alleen voor situaties waarin gezinnen zelf delen van het ROP invullen maar ook waar je jeugdige of ouders letterlijk citeert bijvoorbeeld naar aanleiding van een gesprek of e-mail. Wanneer in een casus gesproken wordt over één of meer bepaalde classificaties, maar het onduidelijk is wanneer en door wie deze vastgesteld zijn, dan beschrijf je dat het niet duidelijk is of deze classificaties daadwerkelijk zijn vastgesteld.

Perspectief. Schrijf de naam van de jeugdige voluit, ook bij de resultaten, in plaats van 'de jeugdige'. Dit maakt het persoonlijker om te lezen voor het gezin. De overige betrokkenen beschrijf je vanuit het perspectief van de jeugdige, bv: *vader, moeder, oma moederskant, etc.* We schrijven zelf altijd vanuit het perspectief van jeugdconsulent als onderdeel van het gebiedsteam. Gebruik daarom nooit 'ik' maar 'wij' of 'het gebiedsteam vindt dat ...'.

Wanneer een ouder(s)/verzorger of jeugdige zelf een deel van het ROP invult, dan schrijft hij/zij/die dit wel vanuit de ik/wij persoon. Geef voorafgaande aan deze zelfingevulde teksten aan wie het heeft geschreven, bijvoorbeeld: 'Vader geeft aan dat: "....."'.
Je kunt ervoor kiezen om het plan vanuit de jeugdige of ouders zelf te schrijven ('ik/wij'), bespreek met het gezin wat zij hierin prettig vinden.

Verzorging. Indien het ROP klaar is, controleer dan nog een aantal zaken:

1. Is overall hetzelfde lettertype en dezelfde lettergrootte gebruikt?
2. Gebruik spellingscontrole of vraag een collega wanneer je aan de spelling twijfelt.
3. Controleer de verdere opmaak; ziet het document er netjes uit?

Dit geeft een professionele indruk.

Checklist ROP

Gebruik deze checklist om het concept ROP na te (laten) lopen voor je het deelt met het gezin. Soms is het lastig om een eigen stuk goed te lezen, vraag dan een collega om dit te doen. (Wist je dat er in ieder team 'blauwe' collega's zijn? Dat zij die types die alle details en inconsistenties oppikken en meestal een ROP schrijven leuk vinden! Weet jij wie deze personen in jouw team zijn?)

- Uit het ROP blijkt duidelijk de stem van de jeugdige en ouders.
- Uit het ROP blijkt duidelijk de visie van het gebiedsteam.
- Er staat geen onnodige vaktaal in het plan. Jargon staat uitgelegd.
- Het plan is volledig en tegelijkertijd kernachtig geschreven: geen herhalingen, geen onnodige informatie.
- Het plan is feitelijk. Het is duidelijk wat meningen, interpretaties of hypothesen zijn en wie wat gezegd heeft.
- Het plan is geschreven vanuit het perspectief van de jeugdige (jeugdige wordt bij naam genoemd, betrokkenen vanuit de relatie met de jeugdige).
- Lettertype en lettergrootte zijn consistent, spelling is correct, opmaak is netjes verzorgd.

Delen van het ondersteuningsplan

Eén van de doelen van het werken met een goed ROP is om te **voorkomen dat gezinnen hun verhaal steeds opnieuw moeten doen**. Daarnaast is de werkdruk in het hele werkveld, zowel bij gebiedsteams als zorgaanbieders en andere ketenpartners, hoog. Het is dan ook nodig om efficiënter met elkaar te gaan samenwerken. Met het delen van het ROP kunnen we deze doelen behalen.

Wanneer een zorgaanbieder een compleet ROP ontvangt, kan deze direct verder in het proces met het gezin aan de slag. Met andere woorden, er komt geen onnodige herhaling van onderzoek wat er aan de hand is en nodig is en gezinnen hoeven hun verhaal niet te herhalen in de intakefase.

Een compleet ROP biedt zorgaanbieders voldoende informatie voor een aanmelding. De kans bestaat dat het dan niet meer nodig is om naast het ROP nog een ander aanmeldformulier te moeten invullen¹.

¹ Bespreek met de beoogde zorgaanbieder of dit akkoord is. Er zijn aanbieders die dit voldoende vinden en we zullen vanuit SDF hierover in gesprek gaan/blijven met aanbieders.

Het is handig dat de huisarts ervan op de hoogte is dat het gebiedsteam bij een jeugdige betrokken is, weet welke jeugdhulp er is ingezet en welke resultaten worden beoogd. Daarmee voorkomen we dat er via de huisarts meer hulpverlening wordt ingezet die niet in samenhang is met de al lopende hulp.

Samenvattende instructies:

- Leg altijd aan een gezin uit waarom het goed is om (een deel van) het ondersteuningsplan te delen met de betreffende zorgaanbieder of ondersteuner vanuit het gebiedsteam. Bespreek de voor- en eventuele nadelen. Wanneer een gezin het plan niet wil delen, vraag naar de reden hiervan. Mogelijk komen jullie tot een oplossing om bijvoorbeeld bepaalde delen niet te delen met bepaalde partijen.
- Het ROP wordt, wanneer mogelijk, al gedeeld bij/als aanmelding van het gezin bij de zorgaanbieder. Dit voorkomt dubbel werk. Wanneer nog niet duidelijk is of de zorgaanbieder de geschikte partij is, kan het ROP eventueel anoniem gedeeld worden. Let op: ook dan is toestemming nodig. De aanbieder kan dan inschatten of de gevraagde zorg kan worden geboden.
- Het ROP wordt altijd gedeeld met de betreffende zorgaanbieder of ondersteuner vanuit het gebiedsteam wanneer het gezin hiervoor toestemming heeft gegeven.
- Wanneer hiervoor toestemming is, wordt met de huisarts gedeeld dat het gebiedsteam betrokken is, eventueel worden het samenvattend beeld en de resultaten gedeeld. Het is niet nodig het gehele ROP met de huisarts te delen.